

גבולות היחידה: פרק ו פסוקים י' – י"ח

נושא היחידה: 'ועשית הישר והטוב בעייני ה' אלוקיך למען ייטב לך'

מספר שיעורים: 2

כתבה: נעמה טורם

כללי:

היחידה שלפנינו עוסקת באחת ההתמודדויות הקשות שעם ישראל יצטרך לתת עליה את הדעת עם כניסתו לארץ ישראל - הסכנה שבשכחת ה' מרוב טוב. היחידה פותחת בתיאור כל הטוב שמחכה לעם ישראל בארץ ישראל ללא צורך בשום השקעה ומאמצים. בהמשך הפסוקים מתברר התנאי לקבלת כל הטוב הזה - ועשית הישר והטוב. קיום המצוות מתוך שמירה על רוח התורה ורדיפת חסד בכל מצב בו זה מתאפשר הם תנאי לירושת הארץ. היחידה מסתיימת בשאלתו של הבן החכם המוכרת לנו מההגדה של פסח. השאלה והתשובה מהוות סיכום לדרישה האלוקית מאיתנו שבאה בעקבות כל הטוב שה' גמל איתנו. (על שאלת הבן החכם נדון במערך הבא....)

פתיחה:

נכתוב על הלוח חמש כותרות:

- דברים שאני צריך ויש לי בלי שביקשתי.
- דברים שאני רוצה ויש לי בלי שביקשתי.
- דברים שאני צריך וביקשתי וקיבלתי
- דברים שאני רוצה וביקשתי וקיבלתי
- דברים שאין לי והייתי רוצה לקבל.

כל אחד מהתלמידים יכתוב על דף דבר אחד שמתאים לכל כותרת. לאחר מכן המורה תשמע את תשובותיהם של התלמידים ותכתוב אותם על הלוח תחת הכותרות המתאימות.

המורה תנהל בכיתה דיון סביב השאלות הבאות: מה ההבדל בין 'רוצה' ל 'צריך'? מה יותר חשוב לקבל את מה שרוצים או את מה שצריכים? (ניתן להיעזר בתשובותיהם של התלמידים הכתובות על הלוח) מתי ההרגשה נעימה יותר כשמקבלים בלי לבקש או אחרי בקשות ותחנונים? מהי ההרגשה כשרוצים או צריכים ולא מקבלים? איך מרגיש מישהו שיש לו הכל ולא צריך לבקש כלום? איזו מערכת יחסים הוא ינהל עם אלו שבסביבתו? (סביר להניח שהתלמידים יאמרו שאין מציאות כזאת. כל אחד צריך משהו. זה המקום להדגיש שכולנו נבראנו חסרים ולשאול את התלמידים מדוע הקב"ה לא ברא אותנו כשיש לנו את כל מה שאנחנו עשויים להזדקק לו במהלך חיינו.)

האם גם עם זקוק לדברים או רק אנשים פרטיים זקוקים לדברים? מהם הדברים שעם זקוק להם? לאילו דברים עם ישראל הזדקק כשנכנס מהמדבר לארץ ישראל?

עיון בפסוקים:

המורה תחלק לתלמידים דף עבודה המפנה את התלמידים לעיון בפסוקים י' - י"ט ובפירוש רש"י לפסוק י"ח. (הדף מצורף בסוף מערך השיעור). כל זוג יעבוד יחד על דף העבודה בחברותא. לאחר שהתלמידים יעינו בפסוקים וישיבו על השאלות באופן עצמאי המורה יקרין את דף העבודה על הלוח. ישמע את תשובות התלמידים ויקליד או יכתוב בטוש את התשובות. בשלב הזה יינתן לתלמידים זמן לתקן או להשלים תשובות. בדף העבודה שברשותם.

שימו לב כי בדף העבודה שאלות ברמות חשיבה ומיומנות שונות. ניתן להתאים אותו להוראה דיפרנציאלית באמצעות הכוונת תלמידים מסוגי שונים אל השאלות בהם המורה מעוניין שיתמקדו.

במידה והזמן מאפשר ניתן לצפות במקרים העוסקים ב'לפנים משורת הדין' שהתלמידים המחיזו בקבוצות.

הצעות להמחשה:

דף עבודה

בדיקה משותפת של דף העבודה.

כתיבה אישית

המחזה בקבוצות

מסרים והפנמה:

- הכרת הטוב לקב"ה על הטוב שהוא גומל איתנו.
- ההבדל בין רוצה וצריך – עידוד תרבות צריכה נבונה
- שמירת המצוות כתנאי לישיבה בארץ ישראל
- עשית הישר והטוב – היכולת להתפשר ולהתנהג במידת החסד היא רצון ה' ולא פשרה שמעידה על חולשה.

סיכום:

השיעור עסק בטוב שאותו העניק הקב"ה לעם ישראל בכניסתם לארץ ישראל ועל הסכנה הגלומה בו – שכחת ה' והליכה אחר אלוהים אחרים אותם עובדים עמי הארץ. התורה מנחה אותנו שכדי שנשב לבטח בארצנו עלינו ללכת בדרך ה' ולעשות הישר והטוב בעיניו – להתפשר ולנהוג במידת החסד זה כלפי זה לפנים משורת הדין.

